

den Retning, kun ved at forandre Organismen vinder vor Stat Magt til at benytte de Goder, som Friheden giver.

Endnu skal jeg henlede den ærede Kultusministers Opmærksomhed paa een Gjenstand. Jeg har foreslaaet ved en Lov at neblægge den kongelige Latinskole heri Kjøbenhavn, og jeg troer — men det vil jeg overlade til den ærede Minister — ligeledes, at det maatte kunne lade sig gjøre med to eller tre Mars Barfel gjennem Finantsloven at hæve Lyngby Seminarium. Dersom den ærede Minister foretrækker, at det skeer ved en særlig Lov, og han vil indbringe et Forslag derom, vil jeg være ham meget taknemmelig. Der gjælder det Samme om Seminarierne som om de latinske Skoler, de kræve mere og mere forøgede Udgifter, og lidt efter lidt gaaer den frie Udvikling frem i en saadan Grad, at den bliver tilstrækkelig til at afgive det fornødne Stof til gode Skolelærere. Jeg har oveni købet den Overbeviisning, at naar Kommunalfriheden kommer til at blive, hvad den skal være, kommer den ogsaa til at faae Underviisningsvæsenet under sit eget Omraade, saaledes at Regjeringen kun har at paasee, om Kommunen gjør sin Pligt, ligesom med Hensyn til det hele Væsen osv., medens Regjeringen slet ikke faaer denne Overmyndighed til at ordne Kommunens Skolevæsen, som er en absolut Modsigelse; men det vil komme lidt efter lidt. Eftersom vi imidlertid skide hen derimod — og i denne Retning skal jeg anerkjende, hvad den ærede Minister selv af egen Drift har søgt at fremme — komme vi til at arbejde mindre for store samlede Skoler og mere for at lade stikkelige, brave og dygtige Fruentimmer sidde omkring i hver enkelt By med 8, 10 à 12 Børn og undervise dem, saa godt de kunne, hvilket i Almindelighed er bedre end det, de nu i det Hele lære. Man har sagt mig, og jeg maa troe det, efter hvad jeg har seet i offentlige Tidender, at Underviisningsfriheden her i Kjøbenhavn efterhaanden indskrænkes i et ikke ringe Maal, at man er meget tilbøielig til at ville have, at kun examinerede Fruentimmer maae holde Skole. For mig ere examinerede Fruentimmer en Vederstyggelighed, men derfor siger jeg jo ikke, at de

ikke kunne være meget brave; vi skulle dog erindre, at det, der skal gives Børnene, ledende den Underviisning, hvorom der her er Spørgsmaal, er egentlig mere et godt Sindelag, god Vandel end egentlig mange Kundskaber; vi skulle vel lægge Mærke til, at den Kunst at omgaaes med Børn fra det 7de, 8de Aar til det 10de, 11te, 12te kan besiddes i en saadan Grad af ukærde Fruentimmer og besiddes saa lidt af sprængkærde, at de due aldeles ikke dertil, saa at den Ukærde er den, man helst vil betroe sit Barn. I den Anledning gad jeg spørge den ærede Underviisningsminister, om det skulde være sandt, at man her i Byen har uddrevet Børn af en Skole, fordi Bestyrelsen bestod af Katholiker, medens Børnene vare Protestanter? Jeg har læst det, jeg har hørt det, jeg har spurgt mig for og maa næsten troe det, men utroligt er det. Dersom man vil sige, at der bestaaer Reskripter, Regler, Sædvaner, som gjøre dette fornødent, kan jeg ikke modsigte dette; men saa er Tiden kommen, at de maae forandres; thi jeg troer, at Enhver maa indrømme, at de staae i aabenbar Modsigelse med Grundlovens Bestemmelser om fri Religionsøvelse.

Jeg kommer nu til de overordentlige Statsudgifter og deriblandt til en, som jeg troer sorterer under den ærede Indreminister, eller maastee den henhører til de almindelige Bestemmelser, det er Laanet til Aalborg. Det er mig ganske vist meget kjært at see, at man er rede til at give dette Laan, og det har jo ogsaa oftere været bevilget; men jeg gad gjerne vide, hvilken større Udkomst Nykjøbing har til at faae Penge til en Dro, medens Aalborg kun faaer dem at laane; det forekommer mig, at der er en besynderlig Modsigelse deri. Dersom man siger mig, at Nykjøbing har bedet om at faae Pengene, og at Aalborg har været fornøiet med at laane dem, saa er dette dog kun rigtigt med Hensyn til den senere Tid, thi Aalborg har bedet nok om dem, og naar man overalt siger, at Enhver, som beder, skal faae, saa reise vi os Alle og bede om Noget.

Jeg skal ikke trætte det ærede Thing længere, thi jeg har nu berørt deels det almindelige Spørgsmaal om Ordningen af Finants-